

numèro **109**

● auton de 2013 • 5 €

Pour une Occitanie fédérale et démocratique

LO LUGARN-LOU LUGAR

Tribuna per l'Occitània liura • Partit de la Nacion Occitana

N° ISSN: 0399 – 192 x

Depaus de garbas davant l'estèla que commemòra

la batalha de Murèth del 12 de setembre de 1213

Las leiçons de la Diada 2013 e de Murèth

per Joan-Pèire Alari

Dos eveniments plan pròches l'un de l'autre devon interpelar los independentistas occitans e delà totes los militants de la causa occitana. Lo primièr es la cadena umana a l'escasença de la **Diada** del 11 de setembre en Catalonha e lo segond es le 800^{en} aniversari de la batalha de Murèth lo 12 de setembre. Occitània es diferenta de Catalonha, quitament se d'unes sómian encara d'un ensemble occitano-catalan mai o mens justificat per una istòria en partida comuna. Constatam que en çò dels catalans, al mens los de la **Generalitat**, lo sentiment independentista atraversa la societat catalana sencera, totes generacions e classas d'atge confondudas, òmes e femnas, catalans d'origina, immigrants d'ont que vengan que se sentisson catalans, monde dels afars e diaspòra. La classa politica entièra es obligada de se posicionar per rapòrt a l'auto-determinacion, que siá los partits catalanistas o los partits sucursalistas dichs espanyolistas. La societat catalana buta la classa politica dins aquel sens.

La lenga catalana, emai sos locutors foguèsson pas la majoritat en mitan urban coma a Barcelona, es un factor d'integracion pels novèlvenguts. Sa relativa bona santat es lo resultat d'un sistèma d'ensenhament en catalan que Madrid ensaja de remetre en causa e mai largament d'una autonomia aprigondida al dintre de l'Estat espanhòl. I a aquí de que nos far totes pantaissar. Pasmens, totes aquelas avançadas son batudas en bèrca per un poder central espanhòl que, acarat a la crisi, se tiba e vòl remetre en causa las autonomias. Pels sobeiranistas catalans, dont lo nombre quita pas de pujar, lo sol desnosador es l'independéncia dins Euròpa. D'unes païses dins lo monde començan a jutjar aquela perspectiva coma possible, d'autres declaran s'i opausar de tot lor fòrt d'autant mai que al Reiaume Unit plana la menaça d'una independéncia de l'Escòcia en seguida del referendum que serà organizat en 2014 e que Belgica menaça totjorn d'espetar.

Sèm plan luènhs de la situacion en Occitània ont lo sentiment independentista es ultra-minoritari dins la societat. Vertat, capitèrem de mobilizar 30.000 personas a Tolosa lo 31 de mars de 2012 mas ambe una reivindicacion purament lingüistica e culturala e aquò sus una poblacion de 15 milions d'estajants. Es benlèu rassegurant de se dire que sèm 15 milions, donc la minoritat lingüistica mai granda d'Euròpa occidentala. Mas qui demest eles se sentís occitan e non pas francés amb totes las consequéncias que ne podèm tirar? I a una causa segura, vesèm pas o plan pauc, los immigrants d'Africa del Nòrd o de l'Africa sub-saariana exprimir lor occitanitat dins la carrièra coma vesèm pas tanpauc, a excepcion rara, los franceses vengut de Nòrd de Léger manifestar lo mendre interès per nòstra lenga e nòstra cultura sens parlar d'un desir sonque d'autonomia regionala. Venon en Occitània subretot per de rasons professionalas o per eliotropisme e l'existéncia d'una cultura e d'un biais de viure diferent los geina perque sèm totes franceses pas vertat?

Per quant als occitans d'origina, an sovent, s'òm lor pausa la question, una vaga simpatia sentimentala per la lenga occitana mas de cap de biais farián l'esfòrç de l'aprene e de la parlar. Occitània es absenta de las preocupacions de la joventut occitana, exceptat l'infima minoritat dels calandrons e dels escolans de las classas bilingüas. Nòstres conteirals patiguèron un lavatge de cervèl a l'escòla e dins los mèdias que ne faguèron de franceses pas completament coma los autres, mocats per lor accent e lor biais de bracejar. Despoderats de lor vertadièra identitat, fan de subredicha per èstre mai franceses que los franceses e vòtan pel **Front Nacional** per òdi de çò que son en realitat.

D'autre biais de totes los partits politics en Occitània, cap se ditz pas occitan. Son totes, d'un biais o d'un autre, jacobins. Lo movement politic occitan representat per los independentistas del **P.N.O, d'Iniciativa per Occitània, de Libertat** e los autonomistas del **POC** es de pauc de pes. Sos quadres se fan vièlhs, mancan de femnas e de joves. Lo **POC**, vertat es, a 5 conselhièrs regionals mas sens son aliança amb EELV, n'auriá cap. De mai, lo movement es devesit entre los occitanistas, que son eles devesits entre culturals e politics, e los anti-occitans del Collectiu Provença e dels nissardistas del Comtat de Nissa que preferisson se batre contra lo supausat imperialisme lengadocian puslèu que contra l'Estat francés, lor vertadièr enemic.

A pas fòrça cambiat dempuèi l'Edat mejana ont los franceses, e la batalha de Muret o mòstra, espleitèron las incoeréncias e las divisions dels occitans per establir lor dominacion sus Occitània. Òm pòt jogar que se l'Estat occitano-catalan aviá espelit, seriá estat combatut per una partida dels occitans. Òm poiriá contunhar amb la guèrra de Cent ans presentada coma un conflicte anglo-francés mentre que èra, subretot en Occitània, un conflicte occitano-occitan entre los partidaris dels angleses e los partidaris dels franceses.

Aquò vòl dire que l'avaliment d'Occitània e de sa lenga e l'assimilacion totala dels occitans son indefugibles ? Es pas lo punt de vista del **Partit de la Nacion occitana**. Cal èstre clarvesent sus nòstra situacion coma nacion per poder avançar. La sola solucion es pas de reclamar a l'Estat francés l'institucionalizacion de la diversitat lingüistica e l'acte III de la descentralizacion. Es pas inutil de se batre dins aquel encastre mas impòrta mai que mai de prene pauc a cha pauc lo poder en començar per las vilas e los vilatges.

Bastir, movement al-dessús dels partits, va presentar al mens un centenat de candidats occitanistas sus de listas per las municipalas en mars de 2014 amb una plataforma fisabla per aver d'elegits e formar un rasal occitanista. Serem preses al seriós pels partits politics plan installats e per la poblacion unicament se avèm d'elegits. Vendràn puèi las eleccions europèas cantonalas e regionalas e serà plan mai dificil de passar la preséncia simbolica e d'aver d'elegits amb l'etiqueta **Bastir** o una altra etiqueta mas cada causa en son temps. Luciditat e determinacion, tales devon èstre nòstres mots d'òrdre dins la longa batalha per l'emancipacion de nòstra nacion. Se nosautres, minoritat conscienta, la menam pas, degun la menarà a nòstra plaça.

Setembre de 2013